

Fra: Ole K [s1352890@combitel.no]
Sendt: 29. oktober 2013 08:56
Til: Sørensen Jan; NVE
Kopi: Jensen Carsten Stig; Bøe Per Christian
Emne: Re: 200703195 - Tokke-Vinjevassdraget høring

Ad høringsuttalelse av 30.09 og NVEs merknader til den av 08.10.

Mht. merknader i epost av 08.10 synes det nødvendig med noen kommentarer til de enkelte punkter:

1. Jf. kommunestyrebehandling i Vinje kommune 03.10. då hvor det fremkom at: "*Det synast sikkert at det **ikkje er gjeven nokon konsesjon til vassdragsregulering etter vassdragsreguleringslova. Staten ga ikkje konsesjon til seg sjølv, men Kongen fastsette vilkår etter samtykke frå Stortinget. Dette i medhald av vassdragslova - § 127, St.prp. nr. 32 og Innst. S. Nr. 278, begge 1956, samt vassdragsreguleringslova - § 15.***"

Det fremstår nå som selvmotsigende når NVE skriver at: "*Det er korrekt at reguleringstillatelsen i 1956 ble gitt som statsregulering. Konsesjonsvilkår ble fastsatt ved kronprinsreg.res. 8. februar 1957*".

Når det ikke er søkt om/gitt konsesjon er det vel heller ikke faststatt konsesjonsvilkår - det er fastsatt vilkår (reg.best. og manøvr.reg.) for statsregulering av Tokke-Vinjevassdraget. Forøvrig er det vel ikke "korrekt" at vedtaket 13.01.56 er en reguleringstillatelse, men en tillatelse til full utbygging av vassdraget med hjemmel i vassdragsloven - uten denne tillatelsen har en ikke tillatelse til tørlegging av elveløp/ overføringer av vann. Dette og flere andre vedtak/dokumenter er derfor fortsatt styrende for tiltakene. Uten 56-vedtaket kan en vel som et eksempel stille spørsmål ved om ikke Tokke-I må stenges.

Da "*Utgangspunktet for høringen er gjeldende tillatelse med tilhørende vilkår*", synes det nødvendig å gjennomgå alle dokumenter som fortsatt er styrende for utbyggingen/drift av vassdraget. Dette fordi det er satt vilkår (eks. res. 13.01.56) i flere dokumenter enn de som til nå er lagt frem. En bør vel nå få en samlet "katalog" over alle vilkår slik at en unngår at de reviderte vilkårene skaper uklarheter mht. gyldigheten av "andre" vilkår som ikke blir tatt med i revisjonen.

2. Som kjent ble vilkårene for statsreguleringen vedtatt, uten **konsesjons**behandling, etter at en hadde "sett hen" til ordlyden i vregl. slik den var tidlig på 50-tallet. Det var da igang arbeid for å revidere loven, hvilket førte til betydelige endringer noen år seinere. Pga. størrelse var Tokkeanlegget et spesielt anlegg, men utbyggingen var også spesiell fordi det var få statsreguleringer å sammenligne med. Det vanlige ville ha vært "normal" konsesjon iht. 50-talls praksis, slik andre enn Staten ville ha søkt om. Hvor finnes hjemmelen for å la det "*bli innført såkalte "standardvilkår" (som er de samme for alle saker)*" ifbm. statsreguleringer?
3. Det er ikke de evt. privatrettslige forhold jeg mener NVE må få avklart, men de offentligrettslige. Statsrådsvedtaket 26.04.96 påla obligatoriske vilkår i ubenyttede reguleringskonsesjoner gitt i medhold av Vassdragsreguleringsloven. I Tokke-Vinje er det som det fremkommer over ikke gitt konsesjon iht. vregl., men gitt tillatelse til og fastsatt

vilkår for statsregulering. Regulanten innrettet seg som om det var gitt konsesjon og stoppet utbyggingen i mitt eksempel fra Podden-Botnedalsvatn. Jeg stiller spørsmål ved om vedtaket 26.04.96 har relevans ifbm. Tokke/Vinje som er en statsregulering og mener derfor det er aktuelt å få avklart tillatelser/rettigheter ifbm. revisjonen:

Har Staten fortsatt rettighetene en fikk ved ekspropriasjon/ fravikelseskjennelse eller falt alt bort og ble tilbakeført til opprinnelige eiere da regulanten unnlot å bygge/stoppet løpende erstatningsutbetalinger(som inngår i kommunens skattegrunnlag)? Hvem skal kommunen forholde seg til som grunneier/ rettighetshaver i området; opprinnelig grunneier/ Den norske stat som eksproprierer/ regulanten som har frafalt tiltaket? Hvordan gjennomføres en formell oppheving av Statens ekspropriering når den er iverksatt og utbetalinger av erstatninger pågår/er foretatt? Er ekspropriering ifbm. Podden-Botnedalsvatn ("ikke nødvendig" og heller ikke gitt "full erstatning") i konflikt med grunnloven §105 og EMK P1 art. 1? Hvordan begrunnes dette? Vil det nå bli gjort tiltak for å avlyse tinglysinger, evt. ved at det tinglyses at tidl. tinglysing(er) er å anse som nullitet?

Forøvrig synes det rimelig å anta at det må tilligge NVE, som tilsynsorgan for Staten, å påse at EMK og grunnloven etterlevs innenfor NVEs ansvarsområde - det er ikke "privatrettslige forhold".

Når det foretas offentlig høring, antar jeg at det er for å sikre best mulig beslutningsgrunnlag og jeg håper derfor at det jobbes videre med å avklare de forhold som er påpekt.

Vennlig hilsen
Ole Kr. Langås

----- Original Message -----

From: [Sørensen Jan](#)

To: 'Ole K'

Cc: [Jensen Carsten Stig](#) ; [Bøe Per Christian](#)

Sent: Tuesday, October 08, 2013 11:31 AM

Subject: SV: 200703195 - Tokke-Vinjevassdraget høring

NVE-sak 200703195.

Viser til Deres e-post under datert 30. september med kommentarer og spørsmål ifm. revisjon av Tokke-Vinjereguleringen.

Ad pkt. 1:

Det er korrekt at reguleringstillatelsen i 1956 ble gitt som statsregulering. Konsesjonsvilkår ble fastsatt ved kronprinsreg.res. 8. februar 1957.

Tillatelser til tilleggsregulering med tilhørende vilkår ble senere gitt ved kgl.res. av hhv. 17. juni 1960 og 26. juni 1964.

Ved OEDs brev den 30.8.2002 fikk Statkraft tillatelse til varig regulering, der vilkåret om revisjon også ble lagt inn som nytt punkt i tidligere vilkår.

I forbindelse med høring av revisjonssaker er det ikke vanlig prosedyre å legge frem bakgrunnsdokumenter for de opprinnelige konsesjonene.

Utgangspunktet for høringen er gjeldende tillatelse med tilhørende vilkår som er gjenstand for revisjon og som fremgår av revisjonsdokumentet.

Ad. pkt. 2:

Det er generelt store variasjoner når det gjelder vilkår (innhold og detaljeringsgrad) i eldre konsesjoner og det er derfor vanskelig å definere noen "normal" standard.

Konsesjonsbehandling og fastsettelse av vilkår har gjennomgått betydelige endringer over tid i takt med samfunnsutviklingen for øvrig. Siden 1970-80 tallet har det bl.a. vært økt fokus på miljøhensyn.

Dette er også bakgrunnen for etablering av revisjonsinstituttet som åpner for modernisering av vilkårene med 30 års mellomrom.

Både ved nye utbygginger og i revisjonssaker vil det bli innført såkalte "standardvilkår" (som er de samme for alle saker).

Standardvilkårene gir muligheter for å kunne pålegge ulike tiltak som ikke har konsekvenser for produksjonen, eks. terskler, fisketrapper, biotopforbedrende tiltak, tiltak av hensyn til friluftsliv m.v.

Når det gjelder vilkår om slipp av minstevannføring og magasinrestriksjoner fastsettes disse konkret i den enkelte sak på grunnlag av avveininger av miljøgevinst vs. konsekvenser for produksjonen.

Ved fastsettelse av vilkår tas det ikke hensyn til om konsesjonæren er en liten eller stor/dominerende aktør.

Ad. pkt.3

Generelt har det alltid vært gitt nødvendig ekspropriasjonstillatelse i forbindelse med tillatelse til større vassdragsreguleringer. Erstatninger for dette har normalt vært løst via skjønsrettsinstituttet. Dette hører med andre ord hjemme i den privatrettslige sfæren. Vi kan derfor ikke se at de fremsatte momenter er aktuelle i revisjonssaken. Hvis De mener det er uregelmessigheter i denne retning, er dette en sak for partene å løse seg i mellom. Revisjon av vilkår i vassdragsreguleringer omfatter ikke privatrettslige forhold og normalt heller ikke økonomiske vilkår som ikke kan knyttes direkte til miljøvilkårene.

Hilsen

Jan Sørensen

Sjefingeniør

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Telefon: 09575 eller direkte: 22959211

E-post: nve@nve.no eller direkte: jaso@nve.no
Web: www.nve.no

Fra: Ole K [mailto:s1352890@combitel.no]
Sendt: 30. september 2013 11:32
Til: Sørensen Jan
Kopi: Ole K
Emne: 200703195 - Tokke-Vinjevassdraget høring

Sak: 200703195 - Tokke-Vinjevassdraget høring

Viser til tidligere eposter hvor jeg etter forespørsel av 29.05.13 ble gitt utsettelse på høringsfristen og oversender her mine merknader. Beklager at dette har tatt tid, men informasjonen/dokumenter har vært vanskelig tilgjengelig. Jeg forstår at det også er/har vært et problem for kommunene og at de nå har fått ytterligere utsettelse med å avgi høringsuttalelse.

Ved forespørsel til NVE om gamle dokumenter (St.prp., Innst., Kgl.res. ol.) har det blitt klart at disse dokumenter idag ikke er tilgjengelig hos dere som nå er konsesjonsmyndighet. Da det synes grunnleggende å klargjøre hva som skal revideres - før en foretar revisjon, vil jeg be om at forholdene nedenfor blir avklart i det videre arbeid med saken.

1. Påstand: Etter søknad fra NVE v/hr.adv Lous, om utbygging av vassdraget, ble det 13.01.56 gitt tillatelse iht. vdrl §§147, 149 pkt. 1 og 2, 62, 104 pkt. 2 - 4 og 105. Da dette er statsregulering (ikke konsesjon etter vregl) ble det satt vilkår etter vdrl §106 om ferdsel/ fløting/ fiske/ regulering, jf §127. Kongen etter samtykke fra Stortinget fastsatte så 08.02.57 vilkår for statsregulering av vassdraget, jf. vregl §15 og vdrl §127. Stortinget/ Kongen fastsatte også seinere flere vilkår og manøvreringsreglement med grunnlag i tillatelse gitt 13.01.56, disse hadde alle teksten fra vedtaket 08.02.57 som utgangspunkt. Med bakgrunn i dette fremstår det å legge frem utklipp fra publikasjonen "Meddelte vassdragskonsesjoner" som egnet til nå å forlede forvaltningen/beslutningstakere til å tro at det er gitt konsesjon etter vregl. Reguleringen i Tokke/ Vinje etter vedtaket 13.01.56 var statsregulering med 60 års varighet fra 1957, hvor Stortinget er beslutningsmyndighet og det finnes derfor en rekke relevante dokumenter som ikke er fremlagt i saken som nå er til behandling. NVE har opplyst at en ikke har disse dokumentene og har følgelig heller ikke kunnskap om hva som fremkommer i disse forarbeidene/vedtakene.

Hvorfor er det ikke fremlagt kopi av originaldokumenter/-vedtak? Er det en formell mangel ved høringen at en ikke har fått gjøre seg kjent med grunnlaget for tiltakene i Tokke/Vinje? Hvordan er sammenhengen mellom vedtaket av 13.01.56 / øvrige resolusjoner (de som ikke er inntatt i dok. som er på høring) og fastsettingene av vilkår for statsreguleringen? Hvilke konsekvenser har slike sammenhenger idag og ifbm revisjonen?

2. Påstand: I Tokke/Vinje har det ikke vært foretatt "normal" konsesjonsbehandling iht. vregl. Den gang vilkårene ble fastsatt så man kun hen til grunnprinsippene i en utdatert vregl som, med noen enkelt unntak, ikke skulle anvendes på statsreguleringer. Landet var den gang så fattig at vi trengte å låne i Verdensbanken for å finansiere utbyggingen - det ble da trolig underkommunisert at en medvirkende årsak til at vilkårene ble gitt med 60-års gyldighet, var ønske om mulighet til å vinne tilbake kontroll hvis lånefinansieringen i utlandet skulle gi uforutsette konsekvenser. Allerede i 1956 gjorde Rauland kommune gjeldende at reguleringsbestemmelsene måtte revideres når vregl. ble endret. Dette kravet ble ikke imøtekommet og det er derfor grunnlag for å hevde at vilkårene i Tokke/Vinje har vært lempeligere enn "normal" standard fra et tidspunkt før NVE satte anlegga i drift. Dette har konsekvenser for natur/miljø, ferdsel, økonomi for reguleringskommunene mm.

Er det konkurransevridende i et kommersielt marked at en dominerende aktør drifter med mindre krevende betingelser enn andre? Hvordan begrunnes en slik mulig fordel/forskjellsbehandling? Skulle en ikke kunne forvente høyere krav til en dominerende aktør som kunne være et eksempel til etterfølgelse for andre? Vil det nå bli gitt vilkår iht. høyeste standard?

3. Påstand: Full utbygging av Tokke-/Vinjevassdraget med sidevassdrag ble akseptert som nødvendig og det ble derfor gitt tillatelse til ekspropriering av grunn og rettigheter mot å betale pålagte erstatninger. Staten v/NVE eksproprierte og fikk fravikelseskjennelse bl.a. ifbm. Podden(i Tokke) og vassdraget ned mot Botnedalsvatn. Da regulanten ønsket å påbegynne byggearbeider viste det seg at det ville bli tidkrevende å få lov da området var blitt regulert som LNF. Forventet saksbehandlingstid før endelig vedtak om evt. unntak i/omregulering av LNF-område kunne foreligge, ville være lenger enn hva en hadde tilgjengelig, jf. Statsråd 26.04.96 (obligatoriske vilkår i ubenyttede reguleringskonsesjoner gitt i medhold av Vassdragsreguleringsloven). Tiltaket ble derfor frafalt og regulanten stoppet utbetaling av løpende årlige erstatninger. Grunnloven §105 og EMK P1 art. 1 verner begge mot inngrep i eiendomsretten - ekspropriering i eksempel over var ikke nødvendige og det er heller ikke gitt full erstatning da utbetalingene er stoppet.

Har staten fortsatt rettighetene en fikk ved ekspropriasjon/fravikelseskjennelse eller falt alt bort og ble tilbakeført til opprinnelige eiere da regulanten unnlot å bygge/stoppet løpende erstatningsutbetalinger(som inngår i kommunens skattegrunnlag)? Hvem skal kommunen forholde seg til som grunneier/ rettighetshaver i området; opprinnelig grunneier/ Den norske stat som eksproprierte/ regulanten som har frafalt tiltaket? Hvordan gjennomføres en formell oppheving av Statens ekspropriering når den er iverksatt og utbetalinger av erstatninger pågår/er foretatt? Er ekspropriering i eksempel over i konflikt med grunnloven §105 og EMK P1 art. 1? Hvordan begrunnes dette? Vil det nå bli gjort tiltak for å avlyse tinglysninger, evt. ved at det tinglyses at tidl. tinglysning(er) er å anse som nullitet?

Pga. manglende/vanskelig tilgang til originaldokumenter samt datidens lover/paragrafer og for å begrense tekstens lengde har jeg valgt en form med påstander/spørsmål som kan oppfattes som "spissing", det har ikke vært min hensikt.

Jeg imøteser deres avklaring/vurdering av forholdene som jeg har påpekt.

Vennlig hilsen
Ole Kr. Langås